# Certificeret bygherrerådgiver med bæredygtighedskompetencer

Fra Tirsdag d. 12. januar 2027 til Onsdag d. 3. februar 2027
Middelfart - HUSET Middelfart

## Dag 1: Tirsdag d. 12. januar 2027

| | |
|---|---|
| 08:30 - 09:00 | **Registrering - kaffe/te og morgenmad** |
| 09:00 - 10:00 | **Introduktion til uddannelsen**<br>*v/ Malte Kvist Brøgger Kjer og Anne-Kirstine Westh*<br><br>Præsentation af kursusledelsen, -deltagerne, forventninger og kursusforløb.<br>Introduktion til cases. Hvorfor cases er en del af uddannelsen og hvordan der skal arbejdes med dem undervejs.<br>Lille check-in på om alle har udfyldt case-ark på forhånd. |
| 10:00 - 10:30 | **Bygherre som aktør i en bæredygtig omstilling af byggeriet**<br>*v/ Malte Kvist Brøgger Kjer og Anne-Kirstine Westh*<br><br>**Hvad er bygherres rolle når bæredygtighed skal lykkes?**<br>Roller, ansvar og samspil mellem bæredygtighedsleder og bygherre/bygherrerådgiver. Bygherren som forandringsagent med fokus på mandat, handlerum og påvirkning i den bæredygtige omstilling.<br>Introduktion til værdikædeforståelse samt governance- og styringsmodeller for bæredygtighed. |
| 10:30 - 10:45 | **Pause - kaffe/te** |
| 10:45 - 11:45 | **Når grænserne flyttes, flyttes ansvaret**<br>*v/ Simon Heising*<br><br>Risici og muligheder i bæredygtige byggeprojekter, herunder greenwashing, tvister og konflikter. |
| 11:45 - 12:15 | **Case (arbejdstid)**<br><br>Vidensopsamling (notespapir) |
| 12:15 - 13:00 | **Frokost** |
| 13:00 - 14:00 | **Idéoplæg**<br>*v/ Malte Kvist Brøgger Kjer og Anne-Kirstine Westh*<br><br>**Inspiration til at sætte konkrete ambitiøse visioner og bevidsthed om verdens tilstand.**<br>Planetære grænser og klimavidenskab med fokus på $CO_2$, cirkularitet, biodiversitet, renovering og forurening i byggeriet. Plenumdebat om betydning for byggeriet og branchens ansvar. |
| 14:00 - 15:15 | **Ejendomsstrategi**<br>*v/ Amdi Schjødt Worm*<br><br>**Krav-overblik og virksomhedsansvar**<br>Bæredygtighed i virksomhedsstrategier – placering, omfang og konkrete eksempler på strategisk integration. Overblik over centrale lovkrav og rammer, herunder BR-klimakrav, EUT, certificeringer, ESG, CSRD og EPBD. Introduktion til minimumskrav for bæredygtighedsrapportering og koblingen mellem projekter og porteføljer. Fokus på social ansvarlighed gennem Code of Conduct, sociale minimumsgarantier og HR-politikker. |
| 15:15 - 15:30 | **Pause med kage** |
| 15:30 - 16:30 | **Visionsinspiration**<br>*v/ Nikolaj Callisen Friis*<br><br>**Inspiration til, hvordan en designproces også kan være**<br>Når visioner skal blive til virkelighed; Designprocesser med afsæt i bæredygtighed. |
| 16:30 - 16:45 | **Multiple choice test**<br><br>Elektronisk test i Classroom |

16:45 - 17:00 **Case (arbejdstid)**

Vidensopsamling (notespapir)

17:00 - 18:30 **Pause**

18:30 **Middag i Restauranten**

## Dag 2: Onsdag d. 13. januar 2027

08:30 - 09:00 **Introduktion til dagen**
*v/ Malte Kvist Brøgger Kjer og Anne-Kirstine Westh*

Opsamling på dagbøger – hvad lærte vi i går?
Kort gennemgang af dagens emner og formål.

09:00 - 10:15 **Interessentinddragelse og rammesætning for byggeprogram**
*v/ Anne Sofie Elmer Dehn Jespersen*

**Hvordan forankres visioner i byggeprogrammet/ ydelsesbeskrivelser?**

**Hvordan sikres at fremtidige brugere bliver hørt ift. bæredygtighed?**

Sammenhæng mellem bæredygtighedskrav og deres konsekvenser for økonomi, bygbarhed og design. Fokus på effekter af bæredygtighedsvalg i værdi- og bæredygtighedsprogrammer samt vigtigheden af at undgå tunnelsyn. Introduktion til workshops og interessentinddragelse forud for programfastlæggelse. Gennemgang af ydelsesbeskrivelserne for bygherrerådgivning og tillæg for bæredygtighed.
[Det er ikke nødvendigvis et byggeprogram. Det kunne også være udbudsbetingelser. EU-udbud under udbudsloven. Hører bæredygtigheden med i byggeprogram eller kontraktforhold? Udvælgelse på baggrund af bæredygtighedskrav.
Rønde børnehus.

10:15 - 10:30 **Pause - kaffe/te**

10:30 - 11:45 **Byggeprogram: Emner inden for bæredygtighed – del 1**
*v/ Anne Sofie Elmer Dehn Jespersen*

**Eksempel på hvordan et byggeprogram kan udformes og hvilken betydning det har haft**
Med udgangspunkt i et konkret byggeprojekt undersøges, hvordan krav og ambitioner fra byggeprogrammet påvirker projektets løsninger og prioriteringer. Fokus på samspillet mellem bæredygtighedskrav, projektering, materialevalg, klimaaftryk og cirkularitet.

11:45 - 12:15 **Case (arbejdstid)**

Vidensopsamling (notespapir)

12:15 - 13:00 **Frokost**

13:00 - 14:00 **Byggeprogram: Emner inden for bæredygtighed – del 2**
*v/ Henrik Poulin*

**Hvad kan man sætte krav til i et byggeprogram?**
Introduktion til den baggrundsviden, der understøtter prioritering og udarbejdelse af bæredygtighedsprogrammer. Fokus på materialer, herunder genbrug, biogene materialer, $CO_2$-udledning, kemi, biodiversitet, levetider, materialepas og testkrav. Gennemgang af centrale temaer i byggeri som lovkrav, design for adskillelse, tilgængelighed, onsite biodiversitet, nedrivning, drift og vedligehold samt oplevet bæredygtighed.

Introduktion til certificeringsordninger som DGNB, WELL og Svanemærket.

14:00 - 15:15 **Udbud af byggeprogram (rådgiver, total)**
*v/ Anne Marie Due Schmidt*

**Formidlingen og målbarhed er afgørende.**
Bæredygtighedsprogrammets rolle i udbud og kontraktgrundlag. Fokus på formidling af krav – fra målsætning til konkrete kravspecifikationer i udbudsbetingelser, tildelingskriterier, kontraktforhold, byggesagsbeskrivelser, ydelsesbeskrivelser og tegningsmateriale. Brug af incitamenter som bonus-/malusmodeller. Udbuds- og samarbejdsformer.

15:15 - 15:30 **Pause med kage**

15:30 - 16:30 **Teknisk finansieringsanalyse**
*v/ Morten Penthin Svendsen*

**Sammenhæng mellem bæredygtighed og økonomisk værdi.**
Totaløkonomi, risikoevaluering og risikolog med fokus på markedsudvikling, stranded assets, værdien af certificeringer samt grøn finansiering og grønne lån.

16:30 - 16:45 **Multiple choice test**

Elektronisk test i Classroom

16:45 - 17:00 **Case (arbejdstid)**

Vidensopsamling (notespapir)

## Dag 3: Tirsdag d. 2. februar 2027

08:30 - 09:00 **Registrering - kaffe/te og morgenmad**

09:00 - 09:30 **Introduktion til modulet**
*v/ Malte Kvist Brøgger Kjer og Anne-Kirstine Westh*

Opsamling på modul 1
Introduktion til dagens emner og formål

09:30 - 10:45 **Dispositionsforslag, projektforslag, myndighedsprojekt og udbudsprojekt**
*v/ Malte Kvist Brøgger Kjer og Anne-Kirstine Westh*

**Forstå bygherres muligheder og ansvar i planlægningen**
Fokus på, hvordan bæredygtighedskrav og ønsket kvalitet realiseres gennem planlægning, håndtering af ændringer og fravigelser samt brug af variantanalyser og risikologer. Introduktion til granskning ved faseskift, herunder formål, timing, væsentlige emner og typiske faldgruber.

10:45 - 11:00 **Pause - kaffe/te**

11:00 - 12:15 **Udvikling af et arkitektprojekt**
*v/ Christina Toxværd*

**Hvornår tager man stilling til bæredygtighed i et arkitektprojekt?**
Med udgangspunkt i et projekt med en stærk bæredygtighedsprofil tager vi igennem et arkitektprojekt fase for fase og hører om hvornår de bæredygtige beslutninger træffes, og hvilke betydninger valgene har på arkitekturen.

12:15 - 13:00 **Frokost**

13:00 - 14:45 **Granskning ifm. projektering: Emner inden for bæredygtighed**
*v/ Malte Kvist Brøgger Kjer og Anne-Kirstine Westh*

**Opnå tilstrækkelig faglig indsigt til at kunne granske og prioritere imellem udvalgte tiltag.**
Introduktion til centrale emner i granskning og kvalitetssikring, herunder LCA og EPD'er, LCC og økonomi, social bæredygtighed, energi og indeklima, robusthed, fleksibilitet og tilgængelighed. Fokus på balancer mellem krav, tests og målinger, fugt og vejrforhold samt kontrol af konstruktive forholdsregler som vis-vand-væk-principper og konstruktiv træbeskyttelse.

Debat-oplæg, med formål at udvikle og udfylde et brugbart værktøj, som kan bruges i projekter fremadrettet.

14:45 - 15:00 **Multiple choice test**

Elektronisk test i Classroom

15:00 - 17:30 **Udflugt**

Inspirationstur til MiniCO2 for at se på, hvordan byggeri med bæredygtighedstiltag ser ud i virkeligheden.

v/ TBA

17:30 - 18:00 **Case (arbejdstid)**

Vidensopsamling (notespapir)

18:00 - 18:30 **Pause**

18:30 **Middag i Restauranten**

## Dag 4: Onsdag d. 3. februar 2027

| | |
|---|---|
| 08:30 - 09:00 | **Introduktion til dagen**<br>*v/ Malte Kvist Brøgger Kjer og Anne-Kirstine Westh*<br><br>Opsamling på dagbøger – hvad lærte vi i går?<br>Kort gennemgang af dagens emner og formål.<br>Rammesætning af dagen med gennemgang af samarbejdsformer med entreprenører |
| 09:00 - 10:15 | **Entreprenørinddragelse**<br>*v/ Anders Strange Sørensen*<br><br>**Hvordan udfører vi byggeri med de planlagte bæredygtighedsgreb?**<br>Hvordan bæredygtighed indgår i en tidlig inddragelses-proces, hvor entreprenøren er med fra starten.<br>Sammenhæng mellem samarbejdsform, økonomi, risici og mere bæredygtige projekter. |
| 10:15 - 10:30 | **Pause - kaffe/te** |
| 10:30 - 11:45 | **Nye målsætninger kræver nye metoder på byggepladsen**<br>*v/ Malte Kvist Brøgger Kjer og Anne-Kirstine Westh*<br><br>**Den bæredygtige byggeplads – hvor står bygherre i denne proces?**<br>Del 1: Den bæredygtige byggeplads med fokus på nye byggemetoder, arbejdskrav, materialer og dataopsamling i byggeprocessen. LCA-krav til CO2-udledning.<br><br>v/ Anne-Kirstine Westh og Malte Kvist Brøgger Kjer<br><br>Del 2: Erfaringer med nye byggetyper, herunder fugtsikring, fysiske skader og forsikringsmæssige forhold ved traditionelt byggeri sammenlignet med bio- og træbyggeri.<br><br>v/ TBA |
| 11:45 - 12:15 | **Case (arbejdstid)**<br><br>Vidensopsamling (notespapir) |
| 12:15 - 13:00 | **Frokost** |
| 13:00 - 14:00 | **Driftsvirksomhed**<br><br>**Hvordan videreføres de bæredygtige målsætninger over i driftsfasen?**<br>Commissioning som kvalitetsværktøj. Potentiale og værdien af data via tests og måleplaner. Hvordan måler vi på om brugerne er tilfredse med POE og brugermålinger?<br><br>v/ TBA |
| 14:00 - 14:45 | **Afsluttende opsamling in plenum og opsummering af take-aways**<br>*v/ Malte Kvist Brøgger Kjer og Anne-Kirstine Westh*<br><br>**Kursusdeltagere kender nu næste skridt i egen organisation.**<br>Case-afrunding med evaluering. |
| 14:45 - 15:00 | **Multiple choice test**<br><br>Elektronisk test i Classroom |
| 15:00 - 15:30 | **Certifikatoverdragelse og bobler**<br><br>Vi fejrer afslutningen med certifikater og bobler. |